

ความช่วยเหลือกระทรวงสาธารณสุขของประเทศ Guinea ในภารัตตั้งศูนย์การบำบัดรักษา และคัดแยกผู้ติดเชื้อ ณ ใจกลางของพื้นที่ระบาด และหน่วยงาน CDC ของประเทศ USA มีการประสานงานกับกระทรวงสาธารณสุขของประเทศ Guinea เพื่อส่งผู้เชี่ยวชาญไปให้ความช่วยเหลือ

วันที่ 20 เมษายน

กระทรวงสาธารณสุขของประเทศ Guinea แจ้งว่ามีผู้ป่วยสงสัยและยืนยันติดเชื้อไวรัส Ebola จำนวน 208 ราย ในจำนวนดังกล่าวมีผู้ป่วยเสียชีวิตแล้วจำนวน 136 ราย ต่อมาผู้ป่วยจำนวน 112 ราย ได้รับการยืนยันจากผลตรวจทางห้องปฏิบัติการว่าติดเชื้อไวรัส Ebola นอกจากนั้น แล้วมีบุคลากรด้านสาธารณสุขจำนวน 25 ราย มีอาการเข้าได้กับการติดเชื้อไวรัส Ebola โดยจำนวนนี้เป็นผู้ป่วยยืนยันทั้งสิ้น 18 รายจาก 24 รายและมีผู้เสียชีวิต 16 รายจาก 24 ราย

วันที่ 21 เมษายน

กระทรวงสาธารณสุขและสวัสดิการสังคมของประเทศ Liberia ได้รายงานจำนวนผู้ป่วยสงสัยทั่วประเทศจำนวน 34 ราย ในจำนวนนี้มีผู้เสียชีวิตจำนวน 11 ราย การวิเคราะห์พันธุกรรมของไวรัสดังกล่าวบ่งชี้ว่ามีความใกล้เคียงกับเชื้อไวรัส Ebola สายพันธุ์ Zaire เป็นอย่างมาก (ร้อยละ 97) ทั้งนี้ กระทรวงสาธารณสุขของประเทศ Guinea และ Liberia กำลังดำเนินการร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ทั้งในระดับชาติและนานาชาติเพื่อตรวจสอบและรับมือกับการแพร่ระบาดดังกล่าว

วันที่ 23 เมษายน 2557

ในประเทศไทย Liberia นั้นมีองค์กรระหว่างประเทศหลายกลุ่ม เช่น The International Red Cross (IRC), Pentecostal Mission Unlimited (PMU)-Liberia และ Samaritan's Purse (SP) Liberia ที่กำลังให้ความช่วยเหลือกระทรวงสาธารณสุขของประเทศไทยให้เสร็จ โดยการรณรงค์ให้ความรู้ และจัดหาอุปกรณ์ป้องกันการติดเชื้อให้แก่บุคลากรทางการแพทย์ และสถาบัน Pasteur ได้ให้การสนับสนุนด้านห้องปฏิบัติการ หน่วยงาน CDC ได้ส่งทีมผู้เชี่ยวชาญ 7 คนไปที่ประเทศ Guinea และทีมผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ในประเทศไทย Liberia เพื่อช่วยเหลือกระทรวงสาธารณสุขของทั้งสองประเทศในการรับมือกับการระบาดครั้งนี้ [1, 2]

คำตาม - คำตอบเกี่ยวกับเชื้อไวรัส Ebola

โรค Ebola คืออะไร

โรค Ebola เป็นโรคติดเชื้อที่มีอาการรุนแรงในคนและสัตว์ปะการัง เช่น กอริลล่าและชิมแปนซี สาเหตุเกิดจากเชื้อไวรัส Ebola เป็นโรคติดเชื้อที่แสดงอาการได้รวดเร็ว แต่สามารถป้องกันได้

วิธีการแพร่กระจายของเชื้อ

เราสามารถรับเชื้อจากการสัมผัสโดยตรงกับสารคัดหลั่ง ในร่างกาย เช่น เลือด น้ำลาย อุจจาระ ปัสสาวะ แห่งของผู้ป่วยโรค Ebola รวมทั้งเลือดผ้า อุปกรณ์เครื่องใช้ของผู้ป่วยที่ปนเปื้อน เชื้อ การสัมผัสกับสัตว์ที่ติดเชื้อก็สามารถติดต่อมาถึงคนได้ ตลอดจนการสัมผัสกับวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ปนเปื้อนเชื้อ เช่น เข็มฉีดยา

มีระยะเวลา 2-21 วัน

อาการและอาการแสดง มีอะไรบ้าง

ไข้ อาเจียน อุจจาระร่วง เจ็บคอ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อและข้อต่อ ปวดท้อง ปวดศีรษะ ผื่นผุน แดงขึ้นตามตัว ตาแดง สะอึก และบางรายอาจพบร่องรอยตามทวารทั้ง 9 ของร่างกาย

วิธีป้องกัน

- หลีกเลี่ยงการสัมผัสโดยตรงกับสารคัดหลังของผู้ป่วยหรือผู้เสียชีวิตด้วยโรค Ebola และ เมื่อจำเป็นต้องสัมผัสกับศพผู้เสียชีวิตให้สวมถุงมือ แ楞หน้ากากป้องกัน
- ผู้ป่วยสงสัยโรค Ebola ควรได้รับการตรวจจากหน่วยงานสาธารณสุขใกล้บ้านทันที เพื่อ เจ้าหน้าที่ได้ติดตามผู้สัมผัสใกล้ชิด
- ศพผู้เสียชีวิตจากโรค Ebola ควรจัดการโดยใช้ถุงห่อหุ้มอย่างดีและควรรีบดำเนินการฝังทันที
- ควรมีการรายงานโรคไปยังหน่วยสาธารณสุขทันที กรณีสงสัยเกี่ยวกับโรค Ebola
- กรณีที่พบผู้ป่วยสงสัยควรแยกผู้ป่วยและใช้มาตรการป้องกันการติดเชื้อย่างเข้มงวด
- เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับลักษณะของโรค Ebola การติดต่อของโรค การพยายามป้องกัน การทำลายเชื้อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการพยายามป้องกัน จัดการที่ใน โรงพยาบาลควรมีชุดอุปกรณ์ในการป้องกันโรคที่ครบชุด อุปกรณ์ทางการแพทย์ชนิด ใช้แล้วทิ้งนั้น ให้ดำเนินการทิ้งห้ามนำกลับมาใช้ใหม่ สำหรับอุปกรณ์ที่ต้องนำกลับมาใช้ ใหม่ต้องมีการทำลายเชื้อย่างถูกต้อง
- เชื้อโรคอาจแพร่กระจายทางเลือดหัวใจเตียงนอนผู้ป่วย ต้องใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคกับเสื้อผ้า หรือผ้าปูที่นอนของผู้ป่วยก่อนสัมผัส
- ในชุมชนที่มีการระบาดของโรค ควรได้รับความรู้เรื่องโรค การระบาดของโรค รวมถึงการ จัดการฝังอย่างทันทีและถูกวิธี

ผู้สัมผัส

ผู้ที่สัมผัสกับเลือดหรือสารคัดหลังของร่างกายที่ปนเปื้อนเข้าจากผู้ป่วย ตลอดจนการสัมผัส ดูแลกับร่างกายของผู้ป่วยที่ติดเชื้อไวรัส Ebola กลุ่มคนเหล่านี้ต้องได้รับการดูแลและเฝ้าระวัง อาการเจ็บป่วยใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นอย่างใกล้ชิด โดยทำการวัดอุณหภูมิร่างกายวันละ 2 ครั้ง และ เมื่อได้รีบแสดงอาการ ต้องรีบเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลทันที และให้อยู่ในห้องแยกโรค [8]

ข้อแนะนำเบื้องต้นสำหรับลูกเรือบุคคลที่มีหน้าที่กำกับ
สภากาชาดเครื่องบิน พู้ก์ที่กำกับน้ำที่ขนส่งสินค้าและพู้ก์ที่ต้องปฏิบัติงานกับ
พู้ดิยสารขาเข้าที่สนามบิน

เมื่อไรจึงควรไปพบแพทย์

บุคคลใดที่คิดว่าตนอาจติดเชื้อไวรัส Ebola ทั้งจากการเดินทาง การซ่อนหลังบ้าน หรือโดยสารที่ป่วยบันเครื่องบิน มีการสัมผัสถูกข้าวของเครื่องใช้ของผู้ป่วย หรือทำหน้าที่ทำความสะอาดบนเครื่องบินควรปฏิบัติตามนี้

- แจ้งผู้บังคับบัญชาทันที
- สังเกตอาการเรื้อรังของตนเองหลังการสัมผัสรอยเป็นเวลา 21 วัน ถ้าเริ่มมีไข้ หนาวสั่น ปวดกล้ามเนื้อ มีผื่นขึ้น หรือมีอาการอื่นๆ ที่สงสัยว่าเป็นอาการของการติดเชื้อไวรัส Ebola ให้รีบไปพบแพทย์โดยด่วน
 - ก่อนไปพบแพทย์ ควรจะแจ้งให้บุคลากรสาธารณสุข คลินิกต่างๆ ห้องฉุกเฉินได้ทราบว่าตนengน้ำยาจากเชื้อไวรัส Ebola เพื่อที่ทางโรงพยาบาลจะได้บริหารจัดการเตรียมห้องแยกป้องกันไม่ให้มีการถ่ายทอดโรคไปสู่บุคคลอื่นๆ ในโรงพยาบาลได้
 - เมื่อเดินทางไปสถานบริการสาธารณสุข ควรจะจำกัดตนเองไม่ให้ไปคลุกคลีกับคนอื่น และควรหลีกเลี่ยงการเดินทางไปยังที่ต่างๆ โดยไม่จำเป็น

หลักการควบคุมป้องกันการติดเชื้อ

ให้ปฏิบัติตามหลักการควบคุมป้องกันโรคขั้นพื้นฐานของสมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (IATA) เพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อ

แนวทางสำหรับลูกเรือในสายการบิน

- การจัดการกรณีมีโอกาสสัมผัสรอยเชื้อไวรัส Ebola

ลูกเรือบนเที่ยวบินที่มีผู้โดยสารที่ป่วยด้วยอาการไข้ ตัวเหลือง และ/หรือ มีเลือดออก และเดินทางมาจากพื้นที่ที่มีรายงานผู้ป่วยโรค Ebola ควรปฏิบัติตามนี้

- แยกผู้โดยสารที่ป่วยออกจากคนอื่นๆ เท่าที่จะทำได้
- ให้ผู้โดยสารที่ป่วยสวมหน้ากากอนามัย (ถ้าผู้ป่วยหนักได้) เพื่อที่จะลดปริมาณของละอองน้ำมูก น้ำลายในอากาศที่มาจากการพูด จาม หรือ ไอ
- แจกระยะдаษทิชชูให้กับผู้โดยสารที่ป่วยในกรณีที่ไม่สามารถสวมใส่หน้ากากอนามัยได้
- คนที่จำหน่ายที่ช่วยเหลือผู้ป่วยต้องสวมถุงมือเพื่อป้องกันตนเองจากการสัมผัสกับสารคัดหลังของผู้โดยสารที่ป่วย
- กัดตันบนเครื่องบินต้องรายงานไปยังด่านควบคุมโรคที่ใกล้ที่สุด กรณีมีผู้โดยสารที่สงสัยว่าป่วยจากเชื้อไวรัส Ebola ผู้โดยสารที่ป่วยควรจะถูกรายงานก่อนเดินทางมาถึงหรือรายงานทันทีเมื่อเริ่มป่วย เจ้าหน้าที่ด่านควบคุมโรคจะให้ความช่วยเหลือบริการทางการแพทย์เท่าที่ทำได้เมื่อเครื่องบินลงจอดและจะทำงานร่วมกับสายการบินเจ้าพนักงานทั้งถิ่น และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการบริการขนส่งผู้ป่วยออกໄไปทันทีที่มาถึง รวมทั้งชี้แจงมาตรการควบคุมโรค แนวทางการติดตามผู้สัมผัสบนเครื่องบินทั้งผู้โดยสารและลูกเรือให้ทราบ ดำเนินกิจกรรมเฝ้าระวัง และวิธีฟ่าเชื้อทำความสะอาดบนเครื่องบิน

2) ถ้ามีการสัมผัสโรคบนเครื่องบิน

ถูกเรียบบนเครื่องบินต้องเข้าใจถึงลักษณะอาการป่วยของโรค Ebola และบุคคลที่คิดว่าตนเองสัมผัสโรคและเริ่มมีอาการควรจะปฏิบัติดังนี้

- แจ้งให้ผู้บริหารสายการบินทราบเพื่อขอความช่วยเหลือจากหน่วยบริการสาธารณสุข โดยเรียนให้ผู้บริหารสายการบินทราบถึงโอกาสที่จะติดโรคและถ้าถึงความช่วยเหลือที่ควรจะได้รับถ้ามีการป่วยเกิดขึ้น
- เมื่อไปพบแพทย์ ต้องแจ้งเตือนให้เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์หรือเจ้าหน้าที่ห้องฉุกเฉินให้รับมัดระวังการติดเชื้อไวรัส Ebola จากตนเอง เพื่อป้องกันไม่ให้มีการถ่ายทอดโรคในสถานพยาบาล
- เมื่อผู้ป่วยเดินทางไปสถานบริการสาธารณสุขควรระมัดระวังไม่ให้สัมผัสถูกอื่นและหลีกเลี่ยงการเดินทางไปยังที่อื่นๆ ให้น้อยที่สุด

แนวทางสำหรับพนักงานขนส่งสินค้าทางอากาศ

โดยปกติแล้วพัสดุภัณฑ์ไม่ได้เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการติดโรคของพนักงานขนส่งทางอากาศ เนื่องจากการแพร่กระจายของเชื้อไวรัส Ebola จะติดต่อผ่านทางเลือดและของเหลวในร่างกายของผู้ติดเชื้อ ถ้าทราบว่าพัสดุภัณฑ์บรรจุสิ่งของที่เป็นเลือดหรือของเหลวจากร่างกายของผู้ป่วยควรหลีกเลี่ยงการสัมผัส และพนักงานขนส่งสินค้าควรล้างมือบ่อยๆ เพื่อป้องกันการติดเชื้อซึ่งเป็นไปตามข้อแนะนำของสมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (IATA)

แนวทางสำหรับพนักงานทำความสะอาดเครื่องบิน

ละอองของเลือดหรือของเหลวในร่างกายของผู้ป่วยที่ติดอยู่ภายในห้องโดยสารของเครื่องบินอาจจะเป็นช่องทางในการติดต่อของโรคได้ ดังนั้นการล้างมือบ่อยๆ เป็นข้อปฏิบัติสำคัญของผู้ที่ทำงานบนเครื่องบิน นอกจากที่ก๊ปตันเครื่องบินจะต้องรายงานผู้ป่วยไปยังด่านควบคุมโรคที่ใกล้ที่สุดแล้ว จะต้องแจ้งให้พนักงานภาคพื้นดินและพนักงานทำความสะอาดเครื่องบินให้ทราบเพื่อเตรียมความพร้อมในการทำความสะอาดเครื่องบินภายหลังผู้โดยสารลงจากเครื่องหมัดแล้ว การทำความสะอาดเครื่องบินที่มีผู้ป่วยโรค Ebola มาด้วย ควรยึดหลักดังนี้

- สวมถุงมือขณะทำความสะอาดห้องน้ำโดยสารและห้องน้ำบนเครื่องบิน
- เช็ดทำความสะอาดห้องน้ำและส่วนของห้องโดยสารที่ผู้โดยสารสัมผัสบ่อยๆ เช่น ที่วางแขน พนักพิง โต๊ะวางถาด ไฟและแอร์ ผนังตัวเครื่องบินและหน้าต่างเครื่องบินภายใต้ข้อกำหนดของ Environment Protection Agency (EPA) มีบันทึกรายละเอียดของสารเคมีที่ใช้ฆ่าเชื้ออุจุนทรีย์ว่าอยู่ในระดับต่ำ กลาง สูง สามารถใช้น้ำยาฟอกขาวในกรณีที่ไม่มียาฆ่าเชื้ออุจุนทรีย์ พื้นที่ที่มีการปนเปื้อนด้วยสารคัดหลังที่แห้งควรจะถูกล้างด้วยสารละลาย 1% โซเดียมไฮโปคลอไรท์หรือน้ำยาฆ่าเชื้อที่ใช้ตามใบพยาบาลตามคำแนะนำของผู้ผลิต
- ไม่มีความจำเป็นต้องทำความสะอาดเบาะ พร้อมหรือชั้นเก็บของเป็นกรณีพิเศษถ้าไม่เปื้อนเลือดหรือของเหลวจากร่างกายผู้ป่วย ถ้ามีเลือดหรือของเหลวจากร่างกายผู้ป่วยกรดพื้นควรราดน้ำยาไฮโปคลอไรท์แล้วทิ้งไว้ 30 นาทีก่อนที่จะเช็ดออก
- ยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือพิเศษในการถูดผู้ทำความสะอาดบนเครื่องบิน

- อย่าใช้ระบบอากาศขัด (compressed air) เพราะจะทำให้ละอองที่มีเชื้อโรคถูกดูดกลับเข้าไปในหู
- ถ้าผ้าปูที่นั่งเป็นเลือดหรือของเหลวในร่างกายผู้ป่วย ควรกำจัดทั้งด้วยวิธีเดียวกับการกำจัดขยะติดเชื้อ
- เมื่อทำความสะอาดเสร็จหรือถุงมือที่สวมอยู่มีการปนเปื้อนหรือฉีกขาดให้กำจัดด้วยวิธีการเดียวกับขยะติดเชื้อ
- ภายหลังถอดถุงมือแล้วให้ล้างด้วยน้ำสบู่ทันที (กรณีไม่มีสบู่ให้ใช้แอลกอฮอล์เทไส้มีอ่อนโยน)

แนวทางสำหรับผู้ที่จะต้องปฏิบัติตามเกี่ยวกับผู้โดยสารขาเข้า

เจ้าหน้าที่ที่ทำงานกับผู้โดยสารขาเข้าที่เดินทางมาจากพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค Ebola ต้องตระหนักอยู่เสมอว่าผู้โดยสารที่มีไข้อาจจะเกิดจากอาการติดเชื้อ Ebola ได้อย่างไรก็ตามเจ้าหน้าที่คนใดได้ทำการช่วยเหลือผู้โดยสารที่มีไข้ ตัวเหลือองตากเหลือง และ/หรือมีเลือดออกครวজะต้องป้องกันตนเองดังนี้

- แยกผู้โดยสารที่ป่วยออกจากผู้โดยสารอื่นๆ เท่าที่ทำได้และแจ้งให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ เช่น ด่านควบคุมโรคทราย
- ให้ผู้โดยสารที่ป่วยสวมหน้ากากอนามัย (ถ้าผู้ป่วยทนได้) เพื่อที่จะลดละอองน้ำมูกน้ำลายที่อาจจะถูกขับออกสู่อากาศโดยการพูด จำหรือไอ
- แยกกระดาษทิชชูให้ผู้โดยสารที่ป่วยถ้าไม่สามารถสวมหน้ากากอนามัยได้
- เจ้าหน้าที่ที่ต้องสัมผัสถกับเสื้อผ้าหรือของเหลวในร่างกายผู้ป่วยควรจะสวมถุงมือชนิดที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง
- ภายหลังถอดถุงมือแล้วให้ล้างด้วยน้ำสบู่ทันที (กรณีไม่มีสบู่ให้ใช้แอลกอฮอล์เทไส้มีอ่อนโยน)

ເອກສາຣອ້າງວົງ

1. World Health Organization, Regional Office for Africa. Ebola virus disease, West Africa (Situation as of 25 April 2014).[ອອນໄລນ໌] 25 ເມພາຍນ 2557. [ສືບຄັນເມື່ອ 5 ພຸດຊກາມ 2557.]<http://www.afro.who.int/en/clusters-a-programmes/dpc/epidemic-a-pandemic-alert-and-response/outbreak-news/4121-ebola-virus-disease-west-africa-25-april-2014.html>
2. Centers for Disease Control and Preventions.2014: Ebola Hemorrhagic Fever Outbreak in Guinea and Liberia. [ອອນໄລນ໌] 2 ພຸດຊກາມ 2557. [ສືບຄັນເມື່ອ 11 ພຸດຊກາມ 2557.] <http://www.cdc.gov/vhf/ebola/resources/outbreaks.html>
3. European Centre for Disease Prevention and Control. Outbreak of Ebola virus disease in West Africa. 8 April 2014. Stockholm: ECDC; 2014.
4. European Centre for Disease Prevention and Control. Risk assessment guidelines for diseases transmitted on aircraft. 2nd ed. Stockholm: ECDC; 2010.
5. World Health Organization and Centers for Disease Control and Prevention (2010). Technical Guidelines for Integrated Disease Surveillance and Response in the African Region, Brazzaville, Republic of Congo and Atlanta, USA,: 1-398.
6. World Health Organization (1997). WHO recommended Guidelines for Epidemic Preparedness and Response: Ebola Haemorrhagic Fever (EHF).Geneva, Switzerland.: 1-30.
7. Health Protection Surveillance Centre (2012).The Management of Viral Haemorrhagic Fevers in Ireland. Dublin, Ireland: 1-117
8. World Health Organization, Regional Office for Africa. Frequently Asked Questions on Ebola virus disease.[ອອນໄລນ໌]. [ສືບຄັນເມື່ອ 5 ພຸດຊກາມ 2557.]<http://www.afro.who.int/en/clusters-a-programmes/dpc/epidemic-a-pandemic-alert-and-response/epr-highlights/3648-frequently-asked-questions-on-ebola-hemorrhagic-fever.html>
9. Centers for Disease Control and Preventions. Interim Guidance about Ebola Virus Infection for Airline Flight Crews, Cargo and Cleaning Personnel, and Personnel Interacting with Arriving Passengers[ອອນໄລນ໌]. [ສືບຄັນເມື່ອ 5 ພຸດຊກາມ 2557.] <http://www.cdc.gov/vhf/abroad/airline-workers.html>

คณะกำงาบ

ที่ปรึกษา

- : นายแพทย์สุชาติ เจตนาเสน
ศาสตราจารย์นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ^ศ
นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกชีบร
ศาสตราจารย์นายแพทย์อมร ลีลาวงศ์
ศาสตราจารย์วิระวัฒน์ เมฆะจุฑา^ศ
สัตวแพทย์หญิงอภิรัมย์ พวงหัตถ์
แพทย์หญิงวราภรณ์ ภูมิสวัสดิ์
นายแพทย์ป้าสกุล อัครเสวี
แพทย์หญิงจริยา แสงสจดา^ศ
ดร. อารี ตั้ตติยพงศ์
แพทย์หญิงฤมล สวรรณ์ปัญญาเลิศ^ศ
แพทย์หญิงพจมาน ศิริอาภายาภรณ์^ศ
ดร. สุภาภรณ์ วัชรพุษาดี^ศ
แพทย์หญิงวรยา เหลืองอ่อน^ศ
: ดร. นายแพทย์ธนรักษ์ ผลิตพัฒน์^ศ
: ดร. สัตวแพทย์หญิงสาวพักตร์ อินจ้อย^ศ
นางสาวกานกิพ์ ทิพย์รัตน์^ศ
นางวัชรี แก้วนอกเข้า^ศ
นายแพทย์สุติพงษ์ ยิ่งยง^ศ
นายสมเดตน์ ตั้งเจริญศิลป์^ศ
นางสาวปภาณิจ สรวงโถ^ศ
นางสมคิด คงอยู่^ศ
นางพรพรรณราย สมิตสุวรรณ^ศ
นางอาทิตา วงศ์คำมา^ศ
นางสาวสุทธันนท์ สุทธชนา^ศ
: สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์^ศ
สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค^ศ
สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ กรมควบคุมโรค^ศ

บรรณาธิการบริหาร

ผู้เรียบเรียง

กิตติกรรมประกาศ

สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน^๒
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
อาคาร 4 และ ๖ ชั้น ๖ ตีกสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ถ.ติวานนท์ อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐
โทรศัพท์ ๐๒-๕๙๐ ๑๗๗๖ แฟกซ์ ๐๒-๕๙๐ ๑๗๘๔
เข้าชมได้ที่ <http://www.boe.moph.go.th/>